

Nyhedsbrev nr. 10/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i november måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø.....	1
Sag nr. 1	1
Påbud om forsvarlig anvendelse af CE – mærket maskine	1
Sag nr. 2	2
Påbud om forsvarlig anvendelse af ældre - ikke CE mærkede – maskiner	2
Sag nr. 3	3
Påbud om at standse arbejde udført uden fastgjort faldline	3
Sag nr. 4	4
Krav om kontrol af trykluftanlæg til brug for luftforsynet åndedrætsværn	4

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Påbud om forsvarlig anvendelse af CE – mærket maskine på grund af klemningsrisiko

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at de ansatte på en virksomhed var udsat for en ulykkesrisiko i forbindelse med arbejde med en pottemaskine, idet Arbejdstilsynet konstaterede, at det var muligt at komme alvorligt til skade. Det er efter reglerne virksomhedens ansvar, at arbejdet med en CE – mærket maskine er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Ved et tilsynsbesøg på et gartneri konstaterede Arbejdstilsynet, at en virksomhed anvendte en automatisk pottemaskine, hvor det var muligt for de ansatte, som arbejder med maskinen, at række ind i bevægelige maskindele med risiko for at komme alvorligt til skade. Den automatiske pottemaskine var CE – mærket.

Arbejdstilsynet påbød, at virksomheden skulle sikre, at anvendelsen af maskinen kan ske sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Virksomheden anførte i klagen, at maskinen var købt som ny hos en leverandør, og virksomheden gik derfor ud fra, at maskinen opfyldte gældende regler.

Virksomheden anførte desuden, at Arbejdstilsynet tidligere havde været på tilsynsbesøg på virksomheden uden at gøre indsigelser over for pottemaskinen.

Regler

Det fremgår af § 45, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelse af tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet fandt, at de ansatte på virksomheden var udsat for en ulykkesrisiko i forbindelse med arbejdet med pottemaskinen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at det var muligt at få fingre og hænder i klemme i maskinen med risiko for at komme alvorligt til skade.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at det efter reglerne om anvendelse af tekniske hjælpemidler er virksomhedens ansvar, at arbejdet med den CE – mærkede maskine er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det forhold, at Arbejdstilsynet tidligere har været på tilsynsbesøg uden at gøre indsigelser, kan skyldes andre forhold, og betyder ikke en godkendelse af virksomhedens brug af maskinen (**j. nr. 5900357-11**).

Sag nr. 2**Påbud om forsvarlig anvendelse af ældre - ikke CE mærkede - maskiner**

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle sikre, at ældre maskiner anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde, så der i en nødsituation kan ske hurtig standsning af maskinerne fra hensigtsmæssige steder, idet der ikke var nødstop på maskinerne, og at det var forbundet med fare at anvende maskinerne.

Ved et tilsynsbesøg på et gartneri konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden anvendte ældre, ikke CE - mærkede svøbemaskiner, som ikke var udstyret med nødstop, selvom der var en ulykkesrisiko i form af klemningsrisiko forbundet med betjeningen af maskinerne, idet maskinerne ikke kunne afbryde en bestilt handling, og efter start skulle køre handlingen færdig.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre de ældre svøbemaskiner ved hjælp af nødstop.

Virksomheden anførte, at Arbejdstilsynet tidligere havde været på tilsynsbesøg på virksomheden uden at gøre indsigelser over for svøbemaskinerne.

Regler

Det fremgår af § 45, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelse af tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Det fremgår af 5 §, stk. 4, i samme bekendtgørelse, at der, hvis anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal foretages egnede foranstaltninger til at imødegå denne, som f.eks. sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

Det fremgår af § 6, i samme bekendtgørelse, at et teknisk hjælpemiddel kun må anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

Det fremgår af § 41, stk. 2, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler, som gælder for ældre ikke CE mærkede maskiner, at standsning af funktioner eller arbejdsprocesser skal kunne ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder på eller ved hjælpemidlet.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden skal sikre, at de ældre svøbemaskiner anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde, så der i en nødsituation kan ske hurtig standsning af maskinernes funktion fra hensigtsmæssige steder på eller ved maskinerne.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg konstaterede, at standsning af maskinerne ikke kan ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder, idet der ikke var nødstop på maskinerne, og at det er forbundet med fare, da maskinen efter tryk på startknappen kører en omgang, uanset startknappen slippes.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der var et klemningssted ved maskinernes udløb, og det var muligt at række ind til et klemningssted fra betjeningsiden, ligesom det er muligt at aktivere maskinen fra bagsiden, hvor der også fandtes klemningssteder.

Det forhold, at Arbejdstilsynet tidligere har været på tilsynsbesøg uden at gøre indsigelser, kan skyldes andre forhold, og betyder ikke en godkendelse af virksomhedens brug af maskinen (**j. nr. 5900358-11**).

Sag nr. 3

Påbud om at standse arbejde udført uden fastgjort faldline

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt det berettiget, at Arbejdstilsynet havde standset arbejdet på en byggeplads, idet de ansatte ikke var sikret mod nedstyrtning, og der derfor var overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed på grund af faren for nedstyrtning. Det havde derfor ikke betydning, at virksomheden havde givet instruktion og ført tilsyn.

Arbejdstilsynet konstaterede to ansatte fra en virksomhed arbejde i 20-22 meters højde i gang med at opstille overdækning af et facadestillads. Begge ansatte var iført faldsikringsudstyr, men faldlinen var ikke fastgjort til et forankringspunkt.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at standse arbejdet med overdækningen, indtil der var en effektiv sikkerhed mod nedstyrtning.

Virksomheden havde i klagen anført, hvilke forholdsregler og initiativer, som virksomheden havde iværksat, for at få de ansatte til at benytte faldsikringsudstyr efter hensigten, og virksomheden vurderede derfor, at et eventuelt ansvar måtte pålægges de ansatte.

Virksomheden oplyste, at de to ansatte montører begge har en 2 – årig stilladsmontøruddannelse, og at de ved ansættelse har bekræftet, at de er bekendt med regler om brug af faldudstyr.

Arbejdslederen havde inden arbejdet mundtligt informeret de ansatte om, at de skulle fastgøre sig med deres faldudstyr.

Regler

Det fremgår af § 77, stk. 2, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde at en fare straks imødegås, herunder at arbejde i øvrigt standses, hvis Arbejdstilsynet skønner det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 37, i bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejde, at der ved arbejde med risiko for nedstyrtning eller gennemstyrtning skal etableres kollektive sikkerhedsforanstaltninger, der effektivt sikrer mod nedstyrtning eller gennemstyrtning.

Faldsikringsudstyr kan kun vælges til arbejdsopgaver, hvor sikkerhedsforanstaltninger til kollektiv beskyttelse ikke med rimelighed kan anvendes på grund af arbejdets art og karakter.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn vurderede, at det var berettiget, at Arbejdstilsynet havde standset arbejdet på byggepladsen.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte ikke var sikret mod nedstyrtning til et lavere niveau, og at der var overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed på grund af fare for nedstyrtning.

Nævnet bemærkede til klagen, at Arbejdstilsynet har standset arbejdet på grund af den overhængende, betydelige fare, og at det derfor ikke har betydning, at virksomheden har givet instruktion og ført tilsyn.

Nævnet henviste i øvrigt til Arbejdstilsynets oplysning om, at virksomhedens argumenter om instruktion og tilsyn kan have betydning under en eventuel straffesag. Det er Arbejdstilsynet, som træffer beslutning om, hvorvidt der skal foretages politianmeldelse (**j. nr. 5900167-11**).

Sag nr. 4

Krav om kontrol af trykluftanlæg til brug for luftforsynet åndedrætsværn

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle sikre kontrol af trykluftanlæg, og at der foretages de nødvendige målinger for at gennemføre kontrollen, idet virksomheden ikke kunne dokumentere, at der var foretaget jævnlig kontrol af trykluftanlægget, og anlægget havde luftindtag i et kælderrum, hvor der var fugtattegninger på vægge og loft, og skimmelsvamp i loftet.

Arbejdstilsynet besigtigede en virksomheds trykluftanlæg til luftforsynet åndedrætsværn.

Virksomheden kunne ikke fremvise dokumentation for, at der var foretaget en helhedsvurdering af det samlede trykluftanlæg, samt målinger af kvaliteten i anlægget.

Anlægget stod opstillet i en kælder, hvor det havde luftindtag. Der var tydelige fugtaftegninger på loft og vægge, og der var enkelte steder skimmelsvamp i loftet.

Arbejdstilsynet vurderede, at der ikke var sikkerhed for, at åndemiddelluften var af forsvarlig kvalitet og egnet til indånding ved udtag fra anlægget og gav virksomheden påbud om at gennemføre en helhedsvurdering af anlægget.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 16, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

Det fremgår af § 24, i samme bekendtgørelse, at der skal føres effektiv kontrol med, at de sundhedsskadelige påvirkninger imødegås.

Hvor der kan opstå sundhedsfare på grund af gasser, dampe og støv hidrørende fra stoffer og materialer eller på grund af støj og stråling, skal arbejdsgiveren sørge for, at det jævnligt, eller hvor det er nødvendigt, til stadighed kontrolleres, om forholdene er i orden, herunder foretage de nødvendige målinger for at gennemføre kontrollen. Måleresultater skal opbevares og på forlangende fremvises for Arbejdstilsynet.

Det fremgår af § 7, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at opstilling af et teknisk hjælpemiddel skal være sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det skal herunder sikres, at faremomenter er effektivt imødegået, og placering og opstillingsmåde er forsvarlig under hensyn til de omgivende forhold.

Det fremgår af § 14, i samme bekendtgørelse, at det ved passende eftersyn og vedligeholdelse skal sikres, at et teknisk hjælpemiddel til stadighed under anvendelse holdes i forsvarlig stand.

Skilte, opslag og anden mærkning på et teknisk hjælpemiddel med oplysninger om dets data, betjening m.v. og eventuelle risici skal holdes synlige og tydelige.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse således, at virksomheden skulle sikre, at det kontrolleres, at trykluftanlægget er i forsvarlig stand, herunder at der foretages de nødvendige målinger for at gennemføre kontrol heraf.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg ikke kunne dokumentere, at det jævnligt kontrolleres, om forholdene vedrørende trykluftanlægget er i orden, herunder at der foretages de nødvendige målinger for at gennemføre kontrol af, om anlægget er i forsvarlig stand.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der er forhold, der kunne tyde på, at åndemiddelluften ikke er af forsvarlig kvalitet og dermed ikke egnet til indånding ved udtag fra anlægget, idet Arbejdstilsynet konstaterede, at anlægget har luftindtag i et kælderrum, hvor der er tydelige fugtaftegninger på vægge og loft, og at der enkelte steder er skimmelsvamp i loftet (**j. nr. 5900043-11**).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
